

İÇİNDEKİLER

Önsöz	5
Bölüm 1 PASCAL EDİTÖRÜ	
1.1. GİRİŞ	19
1.2. BORLAND PASCAL 7.0 EDİTÖRÜ	19
1.3. BORLAND PASCAL 7.0 GENEL MENÜLER	20
1.3.1. FILE (Dosya) [Alt+F] menüsü	20
1.3.2. EDIT (Düzen) [Alt+E] Menüsü	21
1.3.3. SEARCH (Arama) [Alt+S] Menüsü	21
1.3.4. RUN (Çalıştırma) [Alt+R] Menüsü	22
1.3.5. COMPILE (Derleme) [Alt+C] Menüsü	22
1.3.6. DEBUG (Doğrulama) [Alt+D] Menüsü	23
1.3.7. TOOLS (Araçlar) [Alt+T] menüsü	24
1.3.8. OPTIONS (Seçenekler) [Alt+O] menüsü	24
1.3.9. WINDOW (Pencere) [Alt+W] menüsü	25
1.3.10. HELP (Yardım) [Alt+H] menüsü	26
1.4. BORLAND PASCAL 7.0 YEREL MENÜLERİ	26
1.4.1. Yazım Editörü Yerel Menüsü	27
1.4.2. Yardım Penceresi Yerel Menüsü	27
1.4.3. Mesaj Penceresi Yerel Menüsü	28
1.4.3. İzle Penceresi Yerel Menüsü	28
1.5. KISAYOL TUŞLARI	28
Sorular	31
Bölüm 2 PASCAL ALFABESİ	
2.1. HARFLER	34
2.2. RAKAMLAR	36
2.3. SEMBOLLER	36
2.3.1. + (Artı)	36
2.3.2. - (Eksi)	38
2.3.3. * (Yıldız/Çarpı)	39
2.3.4. / (Slaş/bölüm)	39
2.3.5. = (Eşit)	40
2.3.6. < > (Küçük/Büyük)	42
2.3.7. # (Diyez)	42
2.3.8. ' (Tek tırnak)	43
2.3.9. ; (Noktalı Virgül)	44
2.3.10. : (İki Nokta Üst Üste)	44
2.3.11. \$ (Dolar)	44
2.3.12. @ (at)	45
2.3.13. ^ (Üs)	45
2.3.14. , (Virgül)	46
2.3.15. . (Nokta)	46
2.3.16. := (İki nokta üst üste-eşit)	48
2.3.17. { } (Süslü Parantez)	48
2.3.18. ( ) (Parantez-Yıldız)	48
2.3.19. [ ] (Parantez-Yıldız)	49
2.3.20. [ ] (Koşeli parantez)	49
2.3.21. .. (İki nokta)	50
Sorular	52
Bölüm 3 PASCAL OPERATÖRLERİ	
3.1. MATEMATİKSEL OPERATÖRLER	55
3.2. KARŞILAŞTIRMA (İLİŞKİ) OPERATÖRLERİ	58
3.3. MANTIKSAL (BOOLEAN) OPERATÖRLER	59
3.4. BİTSEL(LOJİK) İŞLEM OPERATÖRLERİ	61
3.5. ALFASAYISAL OPERATÖRLER	63
3.6. İŞARETÇİ(POINTER-GÖSTERGEÇ) OPERATÖRLERİ	63
3.7. KÜME İŞLEM OPERATÖRLERİ	63
Sorular	65
Bölüm 4 PASCAL'DAKİ BİLGİ TİPLERİ	
4.1. SAYISAL BİLGİ TİPLERİ	67
4.1.1. Tamsayı Bilgi Tipleri	67
4.1.2. Ondalıklı Sayı Bilgi Tipleri	67
4.2. ALFASAYISAL BİLGİ TİPLERİ	67
4.2.1. Char	69
4.2.2. String	69
4.3. BOOLEAN BİLGİ TİPLERİ	70
4.4. BİLGİ TİPİNİN BOYUTU	70
4.5. DİZİ/MATRİS TANIMLAMA	70
4.6. KÜME TANIMLAMA	71
4.7. TURBO PASCAL AYRICALIKLI (ANAHTAR/SAKLI) KELİMELERİ (RESERVED WORDS)	71
Sorular	72
Bölüm 5 PASCAL PROGRAMLARININ YAPISI	
5.1. PASCAL PROGRAMLARININ GENEL YAPISI	73
5.2. BAŞLIK BÖLÜMÜ	74
5.3. TANIMLAMA VE BİLDİRİMLER BÖLÜMÜ	76
5.3.1. Uses	76
5.3.2. Label	77
5.3.3. Const	79
5.3.3.1. Bilgi Tipsiz Sabit Tanımlama	80
5.3.3.2. Bilgi Tipli Sabit Tanımlama	80
5.3.4. Type	81
5.3.4.1. Özel Bilgi Tipi Tanımlama	81
5.3.4.2. Bilgi(Kayıt/Veri) Alanı Tanımlama	83
5.3.5. Var	84
5.4. ALT PROGRAMLAR BÖLÜMÜ	85
5.4.1. Procedure	86
5.4.1.1. Parametresiz Procedure	86
5.4.1.2. Parametrelil Procedure	87
5.4.1.2.1. Tam Aktarımlı Procedure	88
5.4.1.2.2. Yarım Aktarımlı Procedure	89
5.4.2. Function	91
5.5. ANA PROGRAM	93
Sorular	95
Bölüm 6 BLOK VE AKIŞ KOMUTLARI	
6.1. BEGIN	97
6.2. END	97
6.3. GOTO	98
6.4. DELAY	99
6.5. EXIT	100
6.6. HALT	101
Sorular	102
Bölüm 7 GİRİŞ (OKUMA) / ÇIKIŞ (YAZMA) KOMUTLARI	
7.1. GİRİŞ KOMUTLARI	103
7.1.1. ReadLn	103
7.1.2. ReadKey	104
7.1.3. KeyPressed	106
7.2. ÇIKIŞ KOMUTLARI	106
7.2.1. Write/Writeln	107
7.2.1.1. Alfasayısal Bilgilerin Yazdırılması	107
7.2.1.2. Sayısal Bilgilerin Yazdırılması	108
7.2.1.2.1. Tamsayıların Yazdırılması	109
7.2.1.2.2. Ondalıklı Sayıların Yazdırılması	109
7.2.1.3. Alfasayısal ve Sayısal Bilgilerin Birlikte Yazdırılması	111
7.2.1.4. ASCII Karakterlerin Yazdırılması	111
Sorular	115
Bölüm 8 METİN EKRANI KOMUTLARI	
8.1. GÖRÜNTÜ MODU İLE İLGİLİ KOMUTLAR	117
8.1.1. TextMode	117
8.1.2. LastMode	118
8.2. KONTRAST KOMUTLARI	118
8.2.1. NormVideo	119
8.2.2. HighVideo	120
8.2.3. LowVideo	120
8.3. RENK KOMUTLARI	120
8.3.1. TextColor	121
8.3.2. TextBackground	121
8.4. EKRAN TEMİZLEME KOMUTU	122
8.4.1. ClrScr	122
8.5. EKRAN KONUM KOMUTLARI	122
8.5.1. GotoXY	122
8.5.2. Window	124
8.5.3. WhereX	126
8.5.4. WhereY	126
8.6. SATIR EKLEME/SİLME KOMUTLARI	127
8.6.1. InsLine	127
8.6.2. DelLine	127
Sorular	130
Bölüm 9 KARAR (KARŞILAŞTIRMA) KOMUTLARI	
9.1. IF-THEN-ELSE	131
9.1.1. If-Then(Yarım Form)	131
9.1.2. If-Then-Else(Tam Form)	132
9.1.3. If-Then-Else If-Else(Çok Koşullu Form)	133
9.2. CASE-OF	140
Sorular	145
Bölüm 10 DÖNGÜ (ÇEVİRİM) KOMUTLARI	
10.1. FOR-DO	147
10.2. WHILE-DO	150
10.3. REPEAT-UNTIL	153
10.4. DÖNGÜ KONTROL KOMUTLARI	160
10.4.1. Break	160
10.4.2. Continue	161
Sorular	169
Bölüm 11 MATEMATİKSEL KOMUTLAR	
11.1. LOGARİTMİK KOMUTLAR	171
11.1.1. Ln	171
11.1.2. Exp	172
11.2. TRIGONOMETRİK KOMUTLAR	172
11.2.1. Sin	173
11.2.2. Cos	173
11.2.3. ArcTan	174
11.2.4. Pi	174
11.3. SAYI BİÇİMLENDİRME FONKSİYONLARI	175
11.3.1. Round	175
11.3.2. Trunc	176
11.3.3. Int	177
11.3.4. Frac	177
11.4. ARTTIRMA-AZALTMA KOMUTLARI	178
11.4.1. Inc	178
11.4.2. Dec	179
11.5. RASGELE SAYI ÜRETİM(RANDOM) KOMUTLARI	180
11.5.1. Randomize	180
11.5.2. Random	181
11.6. BYTE İŞLEMLERİ KOMUTLARI	184
11.6.1. Lo	184
11.6.2. Hi	184
11.6.3. Swap	184
11.7. DİZİ İŞLEMLERİ KOMUTLARI	185
11.7.1. Low	185
11.7.2. High	186
11.8. DİĞER KOMUTLAR	187
11.6.1. Abs	187
11.6.2. Sqr	188
11.6.3. Sqrt	188
11.6.4. Odd	189
Sorular	205
Bölüm 12 ALFASAYISAL KOMUTLAR	
12.1. LENGTH	209
12.2. CHR	210
12.3. ORD	211
12.4. SUCC	212
12.5. PRED	212
12.6. COPY	213
12.7. CONCAT	215
12.8. INSERT	217
12.9. DELETE	217
12.10. POS	218
12.11. FILLCHAR	219
12.12. DÖNÜŞÜM KOMUTLARI	220
12.12.1. UpCase	220
12.12.2. Str	222
12.12.3. Val	223
Sorular	229
Bölüm 13 SES KOMUTLARI	
13.1. SOUND	231
13.2. NOSOUND	231
Sorular	236
Bölüm 14 KÜTÜPHANELER (UNIT'LER)	
Sorular	249
Bölüm 15 DOSYALAMA KOMUTLARI	
15.1. GİRİŞ	251
15.2. DOSYA TANIMLAMA	251
15.3. DOSYALAMA KOMUTLARI	252
15.3.1. Assign	252
15.3.2. Rewrite	252
15.3.3. Reset	253
15.3.4. Close	253
15.3.5. EOF	253
15.3.6. FileSize	254
15.3.7. Seek	254
15.3.8. FilePos	255
15.3.9. Write	256
15.3.10. Read	256
15.3.11. Truncate	256
15.4. RASGELE ERİŞİMLİ DOSYALARIN GENEL KULLANIMI	257
15.5. RASGELE ERİŞİMLİ DOSYA ÖRNEKLERİ	257
Sorular	300
Bölüm 16 GRAFİK KOMUTLARI	
16.1. GRAFİK MODUNA GEÇME VE AYARLAMA KOMUTLARI	301
16.1.1. DetectGraph	303
16.1.2. InitGraph	304
16.1.3. CloseGraph	305
16.1.4. RestoreCRTMode	306
16.1.5. SetGraphMode	306
16.1.6. GraphDefaults	307
16.1.7. GraphResult	307
16.2. GRAPH EKİRAN KOMUTLARI	309
16.2.1. ClearDevice	309
16.2.2. SetViewPort	309
16.2.3. ClearViewPort	311
16.2.4. MoveTo	311
16.2.5. MoveRel	312
16.3. RENK VE DESEN KOMUTLARI	313
16.3.1. SetColor	313
16.3.2. SetBkColor	313
16.3.3. FloodFill	314
16.3.4. SetFillStyle	314
16.3.5. SetFillPattern	316
16.3.6. FillPatternType	316
16.4. DOĞRUSAL ÇİZİM KOMUTLARI	317
16.4.1. Line	317
16.4.2. LineTo	321
16.4.3. LineRel	322
16.4.4. SetLineStyle	323
16.4.5. SetWriteMode	325
16.5. DAİRESEL ÇİZİM KOMUTLARI	326
16.5.1. Circle	326
16.5.2. Arc	332
16.5.3. PieSlice	336
16.5.4. Ellipse	337
16.5.5. FillEllipse	340
16.5.6. Sector	341
16.6. ÇOKGENSEL ÇİZİM KOMUTLARI	342
16.6.1. RecTangle	342
16.6.2. Bar	344
16.6.3. Bar3D	345
16.6.4. DrawPoly	348
16.6.5. FillPoly	349
16.7. NOKTASAL ÇİZİM KOMUTLARI	350
16.7.1. PutPixel	350
16.8. YAĞI KOMUTLARI	353
16.8.1. OutText	353
16.8.2. OutTextXY	353
16.8.3. SetTextStyle	355
16.8.4. SetTextJustify	357
16.9. BİLGİ EDİNME KOMUTLARI	359
16.10. GÖRÜNTÜ İŞLEME KOMUTLARI	362
16.10.1. ImageSize	362
16.10.2. GetImage	363
16.10.3. PutImage	363
Sorular	368
Bölüm 17 SİSTEM KOMUTLARI	
17.1. GİRİŞ	369
17.2. SÜRÜCÜ KOMUTLARI	369
17.2.1. DiskSize	369
17.2.2. DiskFree	370
17.3. ZAMAN KOMUTLARI	370
17.3.1. GetTime	370
17.3.2. SetTime	371
17.3.3. GetDate	371
17.3.4. SetDate	371
17.3.5. PackTime	372
17.3.6. UnpackTime	373
17.4. DİZİN KOMUTLARI	373
17.4.1. GetDir	373
17.4.2. ChDir	373
17.4.3. MkDir	373
17.4.4. RmDir	374
17.5. DOSYA KOMUTLARI	374
17.5.1. GetFTime	374
17.5.2. SetFTime	375
17.5.3. GetFAttr	376
17.5.4. SetFAttr	377
17.5.5. Erase	377
17.5.6. Rename	377
17.5.7. FindFirst	378
17.5.8. FindNext	379
17.5.9. FSearch	381
17.5.10. FExpand	382
17.5.11. FSplit	382
17.6. DOS İLE İLGİLİ KOMUTLAR	383
17.6.1. DOSVersion	383
17.6.2. DOSError	384
Sorular	385
Bölüm 18 ÇEVRE BİRİMLERİN KULLANIMI	
18.1. GİRİŞ	387
18.2. YAZICI	387
18.3. FARE (MOUSE)	388
18.3.1. Fareyi Görünür Hale Getirmek	389
18.3.2. Fareyi Gizlemek	389
18.3.3. Ekrandaki İmleci İptal Etmek	389
18.3.4. Farenin Konumunu Öğrenmek	389
18.3.5. Farenin Hangi Tuşuna Basıldığını Öğrenmek	390
18.4. EKRAN	391
18.4.1. Bellek Kullanımı ile İlgili Bazı Komutlar	391
18.4.1.1. GetMem	391
18.4.1.2. FreeMem	391
18.4.1.3. Move	391
18.4.1.4. Ptr	392
18.4.2. Ekran İçin Yer Ayırmak	392
18.4.3. Ekranı Kopyalamak	392
18.4.4. Ekranı Yapıştırmak	392
18.4.5. Ekran İçin Ayrılan Yeri Boşaltmak	392
18.5. PORTLAR	392
18.5.1. Bilgisayardaki Portlar	392
18.5.1.2. Seri Port	392
18.5.1.1. Paralel Port	393
18.5.2. Port Komutları	394
18.5.2.1. Port	395
Bölüm 19 MATEMATİK UYGULAMA PROGRAMLARI	
19.1. GEOMETRİ BİRİMİ PROGRAMI	399
19.2. KARMAŞIK(COMPLEX) SAYI İŞLEM PROGRAMI	407
19.3. MATRİS(LİNEER CEBİR) İŞLEMLERİ PROGRAMI	411
19.4. SAYISAL TÜREV PROGRAMI	419
19.5. SAYISAL İNTEGRAL PROGRAMI	424
19.6. YAKLAŞIK KÖK PROGRAMI	431
19.7. LİNEER DENKLEM SİSTEMLERİ PROGRAMI	440
19.8. ENTERPOLASYON PROGRAMI	447
19.9. DİFERANSİYEL DENKLEMLER PROGRAMI	450
Bölüm 20 ELEKTRONİK UYGULAMA PROGRAMLARI	
20.1. PARALEL PORT İLE YÜRÜYEN IŞIKLAR PROGRAMI	459
20.2. PARALEL PORT VE 7447 ENTEGRESİYLE GÖSTERGE PROGRAMI	461
20.3. PARALEL PORT İLE 0-9999 ARASI YUKARI SAYICI PROGRAMI	461
20.4. PARALEL PORT İLE DİJİTAL SAAT PROGRAMI	462
20.5. PARALEL PORT İLE MORSE TELSİZİ	463
20.6. 8255 İLE YÜRÜYEN IŞIKLAR PROGRAMI	464
20.7. ADIM(STEP) MOTORU KONTROL PROGRAMI	472
20.8. KAYAN YAZI PANOSU PROGRAMI	473
EK-A ASCII Karakter Tablosu	477
EK-B DERLEYİCİ YÖNLENDİRMELERİ	481
EK-C HATA MESAJLARI	482
Kaynaklar	489
Dizin	499